

STRESZCZENIA

**Teresa BAL-WOŹNIAK**

Dr Teresa Bal-Woźniak, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

**Artur POLAKIEWICZ**

Mgr Artur Polakiewicz, Zakład Nauk Humanistycznych, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

**DOJRZAŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCZA JAKO POCHODNA DYSPOZYCJI KOMPETENCYJNYCH. PROBLEMY UJMOWANIA I POMIARU**

Celem artykułu jest analiza znaczenia środowiska funkcjonowania człowieka dla kształtowania się dojrzałości przedsiębiorczej. Wnioskowanie oparto na wynikach badań pilotażowo-testujących dotyczących poziomu dyspozycji przedsiębiorczych studentów zarządzania, którzy wybrali specjalność „Zarządzanie własną firmą”.

**ENTREPRENEURIAL MATURITY AS A DERIVATIVE OF COMPETENCE DISPOSITIONS. PROBLEMS OF PERCEPTION AND MEASUREMENT**

The aim of the article is to analyse the meaning of the environment in which a human being functions in the light of shaping entrepreneurial maturity. The conclusions have been based on the results of piloting and testing studies concerning the level of disposition of entrepreneurial students of management who have chosen the faculty Management of your own company.

**Piotr CYMANOW**

Dr inż. Piotr Cymanow, Katedra Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie.

**Agnieszka PIOTROWSKA**

Dr inż. Agnieszka Piotrowska, Katedra Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie.

**ANALIZA STRATEGICZNA PODMIOTÓW SEKTORA ŻYWNOŚCIOWEGO NA PRZYKŁADZIE SP „PIWNICZANKA”**

Formułowanie strategii rynkowej wymaga kompleksowego rozpatrzenia warunków, w jakich funkcjonuje dana organizacja. Proces ten wymaga dokładnego poznania przez firmę zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych czynników decydujących o możliwościach rozwoju i osiągania przewag konkurencyjnych. W artykule przeanalizowano zakres pojęciowy, genezę i rozwój analizy strategicznej, a także jej znaczenie w orientacji rynkowej przedsiębiorstwa. W części empirycznej zaprezentowano trzy elementy oceny strategii – dokonanej w oparciu o analizę SWOT, analizę „pięciu sił” M.E. Portera oraz mapę grup strategicznych na przykładzie spółdzielni pracy „Piwniczanka”.

**Słowa kluczowe:** zarządzanie, analiza strategiczna, sektor żywnościowy

**STRATEGIC ANALYSIS OF FOOD INDUSTRY COMPANIES ON EXAMPLE PIWNICZANKA COOPERATIVE**

Formulating a market strategy requires a complex analysis of market conditions in which a given organization operates. The process requires a thorough recognition by the firm of both internal and external factors determining the development potential and achieving competitive advantages. The article discussed the terms, genesis and development of strategic analysis but also its importance for market orientation of the enterprise. The empirical part presented three elements of the strategy assessment made on the basis of SWOT analysis, M. E. Porter Five forces Analysis and Strategic group Map on an example of Piwniczanka Cooperative.

**Izabela DYLEWSKA**

Mgr Izabela Dylewska, Biuro Usług Konsultingowych „Goodwill” Jerzy Sitek

**Dorota BOBRECKA-JAMRO**

Prof. dr hab. inż. Dorota Bobrecka-Jamro, Katedra Produkcji Roślinnej, Wydział Biologiczno-Rolniczy, Uniwersytet Rzeszowski

**Ewa SZPUNAR-KROK**

Dr inż. Ewa Szpunar-Krok, Katedra Produkcji Roślinnej, Wydział Biologiczno-Rolniczy, Uniwersytet Rzeszowski

**FINANSOWANIE INNOWACJI PRZEZ FUNDUSZE *PRIVATE EQUITY***

Przedmiotem opracowania jest prezentacja jednego ze źródeł finansowania projektów innowacyjnych, jakim są fundusze *private equity* (PE), w tym fundusze *venture capital*. Dokonano również przeglądu programów strukturalnych, które pozwalają na dofinansowanie instrumentów kapitałowych, którymi są fundusze *private equity* działające na terenie Polski. Podczas omawiania programów strukturalnych zwrócono szczególną uwagę na fundusze dostępne w ramach okresu programowania 2007–2013.

**FINANCING INNOVATIONS THROUGH PRIVATE EQUITY FUNDS**

The scope of this study is to present Private Equity Funds, including Venture Funds as one of the means of financing innovative projects. An analysis of structural programs that allow the financing of capital instruments such as Private Equity Funds that currently exist in Poland was also undertaken. Special attention was devoted to funds available for the study period 2007 – 2013 while discussing the structural programs.

**Sylwia DZIEDZIC**

Dr inż. Sylwia Dziejczak, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

**Katarzyna NOWAK**

Mgr Katarzyna Nowak, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

**ANALIZA I OCENA FORMALNA ORAZ MERYTORYCZNA OPRACOWANEJ „STRATEGII WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA I MARKETINGU POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ”**

W publikacji dokonano analizy i oceny formalnej oraz merytorycznej „Strategii Wydziału Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej”. Część badawcza opracowana została w oparciu o dwie metody: analizę oraz metodę punktacji ważonej.

**Słowa kluczowe:** ocena formalna strategii, ocena merytoryczna strategii, „Strategia Wydziału Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej”

**THE ANALYSIS AND FORMAL AS WELL AS FACTUAL ASSESSMENT FOR CREATED STRATEGY OF DEVELOPMENT AT THE FACULTY OF MANAGEMENT AND MARKETING AT RZESZÓW UNIVERSITY OF TECHNOLOGY**

In the paper there was presented analysis as well as formal and factual assessment for created Strategy of Development at the Faculty of Management and Marketing at Rzeszow University of Technology. The research part of this article was prepared upon the basis of two following methods: analysis and the method of waged scores.

**Key words:** formal assessment for strategy, factual assessment for strategy, Strategy of Development at the Faculty of Management and Marketing at Rzeszów University of Technology

**Sylwia DZIEDZIC**

Dr inż. Sylwia Dziejczak, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

**Katarzyna NOWAK**

Mgr Katarzyna Nowak, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

**STRATEGIA WYDZIAŁU A STRATEGIA UCZELNI– ANALIZA I OCENA**

W publikacji dokonano przyrównania „Strategii Wydziału Zarządzania i Marketingu” do „Strategii Politechniki Rzeszowskiej”. Zbadano misję obu jednostek pod kątem ich zbieżności. W kolejnym etapie zestawiono obszary działań strategicznych w celu sprawdzenia ich zgodności. Porównano uzyskane przez obie strategie oceny ważne i wskazano przyczyny różnic pomiędzy wynikami.

**Słowa kluczowe:** ocena zbieżności strategii, „Strategia Wydziału Zarządzania i Marketingu”, „Strategia Politechniki Rzeszowskiej”

## **STRATEGY FOR A FACULTY VERSUS STRATEGY FOR AN UNIVERSITY – ANALYSIS AND ASSESSMENT**

In the article there was performed some comparison between the Strategy for the Faculty of Management and Marketing and the Strategy for the Rzeszów University of Technology. On the next stage there were compared areas with strategic activity to assess their compatibility. The achieved waged scores were compared between the Faculty of Management and Marketing and the strategy for the Rzeszów University of Technology and finally the reasons for the differences were identified.

**Key words:** the assessment of compatibility of Strategies, Strategy for the Faculty of Management and Marketing and the strategy for the Rzeszów University of Technology

### **Sylwia DZIEDZIC**

Dr inż. Sylwia Dziedzic, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

### **Katarzyna NOWAK**

Mgr Katarzyna Nowak, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

## **POLITYKA JAKOŚCI – DOSKONALENIE DOKUMENTACJI SYSTEMOWEJ**

W publikacji dokonano oceny dwóch kolejnych wersji polityki jakości opracowanych dla Wydziału Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej w celu ukazania ewolucji tego dokumentu. Po wstępnym opisie zmian dokonano analizy obu tekstów ze względu na sześć wyodrębnionych kryteriów: klient, pracownik, współpraca z otoczeniem, doskonalenie, złożość i zrozumiałość, a także konkretność polityki. Stopień, w jakim dane kryterium zostało spełnione, oceniono za pomocą sześciostopniowej skali ocen, przyjmującej wartości 0–5. Wyniki osiągnięte przez obie polityki jakości zaprezentowano na wspólnym wykresie radarowym. W celu dokonania ogólnej oceny dokumentów każdemu kryterium przypisano wagę wskazującą jego wpływ na całościową ocenę polityki jakości. Wagi kryteriów oraz oceny przyznane poszczególnym wersjom dokumentu umożliwiły obliczenie ich ocen ważonych. Efekt przedstawiony został w postaci wykresu opatrzonego komentarzem.

**Słowa kluczowe:** polityka jakości, dokumentacja systemowa, system zarządzania jakością, Wydział Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej

## **QUALITY POLICY – IMPROVEMENT OF SYSTEM DOCUMENTATION**

In the article an assessment was made between two subsequent versions of Quality Policy prepared for the Faculty of Management and Marketing Politechniki Rzeszowskiej. The research activity was performed to show the process of evolution in this document. The preparatory description was followed by the analysis of the texts of these two documents in reference to six defined criteria, i.e.: client, employee, cooperation with the environment, continues improvement, conciseness and comprehensibility, matter-of-factness of the policy. The grade of fulfillment of a single criterion was assessed by means of the six-grade scale with the values 1 through 5. The generated results for every Quality Policy were charted on one radial graph. In order to conduct a general assessment of documents the wages were attributed for every criterion. This aimed at defining the impact of every single criterion on the assessment of Quality Policy. The wages for every single criterion as well as scores attributed to each of two version of the analyzed document resulted in calculation of waged scores for them. The outcome was introduced into the graph with some commentary.

**Key words:** Quality Policy, system documentation, quality management system, Faculty of Management and Marketing at the Rzeszów University of Technology

### **Jan DZIERGA**

Mgr Jan Dzierga, Kolegium Ekonomiczno-Społeczne, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.

## **CZYNNIK LUDZKI W PRZEDSIĘBIORSTWIE**

W referacie został przedstawiony aspekt czynnika ludzkiego, który jest najcenniejszym zasobem każdego przedsiębiorstwa, kluczem do jego sukcesu. Omówiony został aspekt pracy pracownika w przedsiębiorstwie, jego motywacji i satysfakcji, jak również zaangażowania w działalność przedsiębiorstwa. Przedstawione zostały badania, które są odzwierciedleniem trendów panujących we współczesnych przedsiębiorstwach, a obecnie według nowoczesnych standardów działalności są podstawą oceny pracowników w nich zatrudnionych.

**Słowa kluczowe:** przedsiębiorstwo, personel pracowniczy

## **HUMAN FACTOR IN THE COMPANY**

In this article was presented an aspect of human factor, which is the most valuable resource of each company, key to success. In it was talked over aspect of worker job in the company, his motivation and satisfaction as well his involvement in activity of company. It was presented research, which reflect reigned tendency in present companies and according to standard of activity are basis of opinion of workers, who are in it employed.

## **Małgorzata GASZ**

Dr Małgorzata Gasz, Katedra Mikroekonomii, Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu.

### **STAN I PERSPEKTYWY ROZWOJU INNOWACJI W POLSCE**

Innowacyjność jest jednym z czynników determinujących międzynarodową konkurencyjność przedsiębiorstw i gospodarek. Wyraża się dążeniem do uzyskiwania przewagi konkurencyjnej poprzez zwiększanie efektywności produkcji i dystrybucji lub wprowadzanie nowych produktów. Skala i zakres innowacji technologicznych i organizacyjnych, umożliwiających obniżanie kosztów i podnoszenie jakości wyrobów i usług, wyznacza tempo i kierunki rozwoju gospodarczego. Innowacyjność jest także jednym z filarów gospodarki opartej na wiedzy. Odpowiednio ukierunkowane działania przedsiębiorstw w zakresie wprowadzania innowacji przy intensywnym ich wsparciu ze strony państwa (polityka innowacyjna) mogą uruchomić siły rynkowe sprzyjające rozwojowi gospodarki i podniesieniu jakości życia całego społeczeństwa. Celem artykułu jest prezentacja stanu innowacyjności polskiej gospodarki, jak również perspektyw jej rozwoju.

**Słowa kluczowe:** innowacje, innowacyjność

### **CONDITION AND PERSPECTIVES OF INNOVATIONS' DEVELOPMENT IN POLAND**

Innovativeness is one of factors that determine international competitiveness in all fields. It is expressed in aspiring to get advantage against other competitors by increasing production or distribution effectivity, and launching new products. Range of technological and organizational innovations that enable costs' reductions and products' quality improvement, determines rate and directions of economic development. Innovativeness is also one of core elements of economy based on knowledge. Activities of companies in respect to applying innovations together with support of government can launch market forces that favor the economy development and quality of living of entire community.

The objective of this workout is presentation of Polish economy innovativeness condition and its development perspectives.

**Key words:** innovations, innovativeness

## **Iwona GORZEŃ-MITKA**

Dr inż. Iwona Gorzeń-Mitka, Katedra Mikroekonomii, Inwestycji i Nieruchomości, Wydział Zarządzania, Politechnika Częstochowska.

### **DOJRZAŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM**

Dynamiczne zmiany w otoczeniu gospodarczym wymagają od przedsiębiorstw uwzględniania w procesie decyzyjnym coraz większej mnogości zmiennych. Ryzyko, które staje się nieodłącznym elementem procesu decyzyjnego, musi być więc zarządzane. W opracowaniu przedstawiono wyniki badań w zakresie dojrzałości organizacji w obszarze zarządzania ryzykiem przeprowadzone na wybranej grupie podmiotów województwa śląskiego.

**Słowa kluczowe:** zarządzanie ryzykiem, dojrzałość ERM

### **ENTERPRISE RISK MANAGEMENT MATURITY**

Dynamic changes in business environment require companies to take into account in decision-making increasingly large number of variables. The risk, which becomes an integral part of decision-making process, must therefore be managed. The paper presents the results of the maturity of organizations in risk management area performed on a selected enterprises Silesian province.

**Key words:** risk management, risk management maturity

## **Alicja E. GUDANOWSKA**

Mgr Alicja E. Gudanowska, Katedra Informatyki Gospodarczej i Logistyki, Wydział Zarządzania, Politechnika Białostocka.

## **Anna M. OLSZEWSKA**

Mgr inż. Anna M. Olszewska, Katedra Informatyki Gospodarczej i Logistyki, Wydział Zarządzania, Politechnika Białostocka.

### **KONCEPCJA ZARZĄDZANIA PROCESEM PRODUKCYJNYM PRZY WYKORZYSTANIU METOD FORESIGHT**

Niniejsza publikacja zawiera krótką charakterystykę pojęć związanych z procesem produkcyjnym i jakością produktu, jak też opis idei foresightu. Oba te zagadnienia stanowią tło dla autorskiej koncepcji metod foresightu dla produktu. Zaprezentowano tu zarys nowatorskiego rozwiązania przeniesienia realizowanych od lat programów typu foresight do wnętrza przedsiębiorstwa, na grunt procesu produkcji. Odniesienie foresightu do przedsiębiorstwa to jedno z jego ujęć, określane jako foresight korporacyjny. Jednak zawężenie go do procesu produkcji, poprzedzone niezbędną modyfikacją jego rozumienia, to pojęcie nowe i dotychczas nie rozważane. Autorki opisują zarówno wstępną koncepcję przeniesienia praktyk foresightu do produkcji, jak też wskazują wachlarz metod możliwych do wykorzystania podczas jej realizacji.

**Słowa kluczowe:** jakość w procesie produkcyjnym, reinyżyniering procesu produkcji, foresight korporacyjny, metody foresightu dla produktu

## **THE CONCEPT OF USING FORESIGHT METHODS IN PROCESS PRODUCTION MANAGEMENT**

This publication is the introduction of a new concept, which contains short terms characteristics associated with production process, product quality and description of general foresight idea. Both these issues create the background for authorial concept of using foresight methods in process production management. This article is a presentation of a broad outline to new solution for production process transfer of foresight programs. References foresight to production process is a new term, which has not been analyzed so far. The authors describe initial concept of transforming the foresight practice to production. They also indicate a wide range of possible methods, which could be used in realization of the concept.

**Edyta GWARDA-GRUSZCZYŃSKA**

Dr Edyta Gwarda-Gruszczyńska, Katedra Zarządzania, Wydział Zarządzania, Uniwersytet Łódzki.

## **UWARUNKOWANIA WYBORU STRATEGII KOMERCJALIZACJI W BRANŻY BIOTECHNOLOGICZNEJ**

Nowe technologie i innowacje stanowią siłę napędową wielu współczesnych przedsiębiorstw. Posiadanie umiejętności tworzenia lub pozyskiwania tego typu zasobów daje przedsiębiorstwom możliwość budowania przewagi konkurencyjnej na rynku, ale jednocześnie wymaga zwiększonej uwagi i przemyślanych działań strategicznych. Branża biotechnologiczna i firmy w niej działające dostarczają przykładu wzmoczonych działań w zakresie rozwoju nowych technologii i innowacyjnych rozwiązań. Celem tego artykułu jest rozpoznanie uwarunkowań wyboru strategii komercjalizacji w tej branży oraz określenie czynników, które mogą mieć decydujący wpływ na wybory strategiczne przedsiębiorstw.

## **DETERMINANTS OF COMMERCIALIZATION STRATEGY CHOICE IN BIOTECHNOLOGY INDUSTRY**

New technologies and innovations became a driving force for companies in twenty first century. These companies that can create or have an access to this kind of resources increase the probability of gaining the competitive advantage. Coordination and management of these resources requires more strategic thinking than usually in traditional and matured industries. Managers must incorporate IP protection and other important strategic issues in their decisions. Polish biotechnology industry and companies that operate in it are the examples in this article. The aim of this article is to present different determinants of commercialization strategy and their impact on companies' strategic choices.

**Marzena JANKOWSKA-MIHUŁOWICZ**

Dr inż. Marzena Jankowska-Mihułowicz, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

## **IDENTYFIKACJA STRATEGICZNYCH PROBLEMÓW DECYZYJNYCH**

W artykule przedstawiono pojęcie problemu decyzyjnego i rodzaje strategicznych problemów decyzyjnych. Ponadto zdefiniowano proces podejmowania decyzji strategicznych w ujęciu przedmiotowym i zaprezentowano wyniki badań dotyczących identyfikacji strategicznych problemów decyzyjnych w przedsiębiorstwach z województwa podkarpackiego. Wnioski z rozważań powinny przyczynić się do zwiększenia umiejętności decyzyjnych menedżera.

## **IDENTIFICATION OF STRATEGIC DECISION MAKING PROBLEMS**

The meaning, essence of decision problem and the types of strategic decision problems have been presented in this paper. Moreover the strategic decision making process that focuses on the objective dimension has been defined. The results which concern the identification of strategic decision problems in companies of the Podkarpacie Province has been presented. Conclusions drawn from taken considerations should contribute to increase manager's decision making abilities.

**Marcin JUREWICZ**

Dr Marcin Jurewicz, Katedra Marketingu i Przedsiębiorczości, Wydział Zarządzania, Politechnika Białostocka.

## **DZIAŁALNOŚĆ IZB GOSPODARCZYCH JAKO ZDECENTRALIZOWANYCH ORGANIZACJI PRZEDSIĘBIORCÓW. ZARYS HISTORYCZNY KONCEPCJI DECENTRALIZACJI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

Decentralizacja administracji publicznej oznacza przyznanie niezależnym organizacjom i organom możliwości kształtowania własnego ustroju prawnego w sferze określonej ustawą. Celem izb gospodarczych, jako zdecentralizowanych organizacji biznesu, jest reprezentowanie interesów gospodarczych przedsiębiorców w ich wytwórczej, handlowej, budowlanej lub usługowej aktywności. Izby gospodarcze powinny oferować usługi specjalistyczne dla przedsiębiorców, np. szkolenia i konferencje – w szczególności odnoszące się do prawa gospodarczego, podatkowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych oraz pozyskiwania publicznych źródeł finansowania. Racjonalizacja ustroju prawnego izb gospodarczych przyczynia się do zwiększenia ich znaczenia dla rozwoju przedsiębiorczości i wspomagania polskiego przemysłu, handlu oraz usług.

**Słowa kluczowe:** izby gospodarcze, decentralizacja

## **THE ACTIVITY OF CHAMBERS OF COMMERCE AS DECENTRALIZED BUSINESS ORGANIZATIONS. THE HISTORICAL OUTLINE OF AN IDEA OF DECENTRALIZATION OF THE PUBLIC ADMINISTRATION**

Decentralization of the public administration means awarding to independent organizations and organs possibility of forming their lawful system in the sphere qualified by the act. The aim of chambers of commerce, as decentralized business organizations, is representing the economic interests of businessmen in their productive, commercial, architectural or service activity. Chambers of commerce should offer specialistic servicing for businessmen, for instance: in schoolings and conferences - particularly relating to: economic law, tax law, law of work and social insurances, gaining of public funds. Rationalization of the lawful status of chambers of commerce contributes to the increase of their importance of support of business development, Polish industry, trade and servicing.

**Key words:** chambers of commerce, decentralization

**Magdalena KLIMCZUK**

Dr Magdalena Klimczuk, Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży.

## **ROLA UCZELNI WYŻSZYCH W PROCESIE TRANSFERU WIEDZY DO PRZEDSIĘBIORSTW**

W artykule przedstawiono różne formy transferu wiedzy z uczelni do gospodarki, jak również rodzaje strategii zarządzania tym zasobem. Szczególną uwagę poświęcono roli uczelni wyższych, które – jak się wydaje – oprócz działalności w dziedzinie edukacji powinny zintensyfikować działania w zakresie badań i przedsiębiorczości. Wskazano główne bariery w procesie rozpowszechniania wiedzy tworzonej na uniwersytetach, jak również wagę tworzenia przez uczelnie podmiotów takich jak centra transferu technologii czy inkubatory przedsiębiorczości w ich przewyciężaniu. Podsumowanie stanowi ukazanie działalności w tych trzech obszarach: edukacji, badań i przedsiębiorczości przez Uniwersytet Twente w Enschede w Holandii, który może być ciekawym przykładem do naśladowania dla polskich uczelni.

**Słowa kluczowe:** transfer wiedzy, zarządzanie wiedzą, bariery rozwoju przedsiębiorczości

## **THE UNIVERSITIES ROLE IN PROCESS OF TRANSFER KNOWLEDGE TO THE COMPANIES**

The article presents different forms of knowledge transfer from universities to the economy as well as the strategies of knowledge management. Particular attention was paid to the role of universities, which should educate people and also intensify their activities for research and entrepreneurship. Identified major barriers in process of transfer knowledge created at universities, as well as the importance of overcoming them by universities which create technology transfer centers and business incubators. Summary is a presentation of activities in these three areas: education, research and entrepreneurship by the University of Twente in the Netherlands, which may be an interesting example to be followed by Polish universities.

**Krystyna KMIOTEK**

Dr Krystyna Kmiotek, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

## **DORADZTWO PERSONALNE JAKO NARZĘDZIE WSPIERANIA ROZWOJU SEKTORA MŚP**

Celem artykułu jest analiza możliwości wsparcia, na jakie mogą liczyć małe i średnie przedsiębiorstwa w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi. W oparciu o dane statystyczne oraz dostępne wyniki badań zaprezentowano główne problemy wiążące się z pomocą publicznych służb zatrudnienia w zakresie pozyskiwania nowych pracowników oraz przedstawiono ofertę agencji zatrudnienia w zakresie doradztwa personalnego.

**Słowa kluczowe:** sektor MŚP, zarządzanie zasobami ludzkimi, rynek pracy, doradztwo personalne.

## **PERSONNEL CONSULTING AS A TOOL OF SUPPORTING OF SME DEVELOPMENT**

The article is contributed to presentation of support opportunities that small and medium enterprises have within the area of human resources management. Using statistic data as well as published research results there were presented the main problems connected with recruitment of new workers offered by public labour office and the offer of personnel consulting of private agencies.

**Zofia KOŁOSZKO-CHOMENTOWSKA**

Dr inż. Zofia Kołozsko-Chomentowska, Katedra Finansów i Rachunkowości, Wydział Zarządzania, Politechnika Białostocka

## **FINANSOWANIE GOSPODARSTW ROLNICZYCH W KONTEKŚCIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU**

Dokonano oceny wpływu środków publicznych na sytuację ekonomiczną gospodarstw rolniczych na przykładzie woj. podlaskiego w latach 2005–2007. Analiza wykazała, że finansowanie gospodarstw rodzinnych przyczyniło się do poprawy ich sytuacji ekonomicznej. Odegrały w tym znaczącą rolę dotacje ze środków publicznych. W gospodarstwach do 10 ha UR ich udział wynosił 87,7%, w pozostałych – około 40%. Parytet dochodowy osiągnęły gospodarstwa o powierzchni powyżej 20 ha UR.

**Słowa kluczowe:** gospodarstwo rolne, środki publiczne, rozwój zrównoważony.

## **SUPPLYING FARMS IN THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT CONTEXT**

This paper is an approach to detect an influence of the public funds on the economic position of land holdings on the example of the Podlasie province in the period from 2005 to 2007 year. The analysis has showed that the supplying the farms development with the public funds has increased their economic position. The public funds had importance part in it. In farms to 10 ha area their share was 87,7%, in the other farms it was 40%. The income parity achieved the farms with area over 20 ha. Farmers' interest in agri-environment programs was small.

**Anna KONONIUK**

Mgr Anna Kononiuk, Katedra Informatyki Gospodarczej i Logistyki, Wydział Zarządzania, Politechnika Białostocka.

## **PRZEGLĄD POLSKICH INICJATYW FORESIGHTU REGIONALNEGO I BRANŻOWEGO W ŚWIETLE BADAŃ WŁASNYCH**

Celem niniejszego artykułu jest prezentacja aktualnego stanu wiedzy na temat inicjatyw foresightowych podjętych w Polsce do końca czerwca 2009 r. Przedmiotem analizy objęto wszystkie projekty foresightu regionalnego i branżowego, tj. łącznie trzydzieści dwie inicjatywy. Projekty foresightu branżowego i regionalnego zostały zestawione pod względem: celów, rozmieszczenia geograficznego, realizatorów oraz partnerów projektu, długości realizacji projektów, ich horyzontu czasowego, struktury merytoryczno-organizacyjnej, a także zastosowanych metod, budżetu i oczekiwanych rezultatów. Materiał źródłowy stanowiły kwestionariusze ankiet, które zostały przesłane do realizatorów projektów drogą elektroniczną. Zaprezentowana w pracy pogłębiona analiza ankiet pozwoliła zbudować obraz aktualnego stanu wiedzy na temat inicjatyw foresightowych podejmowanych w Polsce oraz ukazać tendencje przemian w zakresie charakteru prowadzonych projektów.

**Słowa kluczowe:** foresight branżowy, foresight regionalny

## **AN OVERVIEW OF INDUSTRY AND REGIONAL FORESIGHT PROJECTS – IN THE LIGHT OF SURVEY RESEARCH**

The aim of the article is to present a detailed picture of thirty two industry and regional foresight initiatives that have been launched in Poland till June 2010. Foresight projects have been described in terms of theme, objectives, time frame and research horizon, methods' applied, budgets and sources of funding as well as expected results. A data for the analysis has been obtained via electronic questionnaires completed by the projects' managers. A succinct analysis of the questionnaires has helped to present the state of the art of Polish foresight initiatives and to present some tendencies of changes of the lunched projects.

**Key words:** industry foresight, regional foresight

**Anna KONONIUK**

Mgr Anna Kononiuk, Katedra Informatyki Gospodarczej i Logistyki, Wydział Zarządzania, Politechnika Białostocka

## **EWOLUCJA DZIAŁAŃ FORESIGHTOWYCH NA ŚWIECIE ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM DOŚWIADCZEŃ KRAJÓW EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ**

Celem niniejszego artykułu jest prezentacja ewolucji badań foresightowych na świecie ze szczególnym uwzględnieniem państw Europy Środkowej i Wschodniej. W pierwszej części artykułu omówiono doświadczenia z realizacji inicjatyw foresightowych w takich krajach, jak Węgry, Czechy, Rosja, Ukraina i Rumunia. W drugiej części artykułu, na podstawie analizy 1916 raportów inicjatyw foresightowych umieszczonych na stronie internetowej European Foresight Monitoring Network (Europejskiej Sieci Monitorowania Inicjatyw Foresightowych), zaprezentowano aktualny stan inicjatyw foresightowych na świecie.

**Słowa kluczowe:** foresight, Europa Środkowa i Wschodnia, Europejska Sieć Monitorowania Inicjatyw Foresightowych

## **THE WORLDWIDE EVOLUTION OF FORESIGHT INITIATIVES WITH THE SPECIAL FOCUS ON CENTRAL AND EASTERN EUROPE COUNTRIES**

The aim of the article is to present the worldwide evolution of foresight research with the special emphasis on the Central and Eastern Europe Countries. The first part of the article is devoted to the description of experience of such countries as Hungary, the Czech Republic, Russia, Ukraine and Romania, The second part is the devoted to the presentation of state of the art of foresight initiatives carried worldwide on the basis of 1916 reports documents by the European Foresight Monitoring Network.

**Key words:** foresight, Central and Eastern Europe Countries, the European Foresight Monitoring Network

### **Janusz KORNECKI**

Dr Janusz Kornecki, Katedra Przedsiębiorczości i Polityki Przemysłowej, Wydział Zarządzania, Uniwersytet Łódzki.

### **ZAPOTRZEBOWANIE MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW NA USŁUGI PROINNOWACYJNE W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM**

Największe zainteresowanie usługami doradczymi proinnowacyjnymi dolnośląscy przedsiębiorcy zgłaszają w zakresie pomocy we wdrażaniu nowych produktów lub usług, pomocy we wdrażaniu nowych rozwiązań organizacyjnych oraz pomocy doradczej w realizacji projektów badawczych obejmujących przedsięwzięcia techniczne, technologiczne lub organizacyjne prowadzące do stworzenia prototypu. Przedsiębiorstwa pozytywnie zapatrywały się na perspektywy zapotrzebowania na usługi proinnowacyjne w 2010 r. w porównaniu z rokiem 2009 – 42% respondentów przewidywało, że to zapotrzebowanie zwiększy się.

### **THE DEMAND OF SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES IN LOWER SILESIA FOR PRO-INNOVATIVE SERVICES**

The biggest interest in pro-innovative services entrepreneurs in Lower Silesia report on assistance in implementing new products or services, assistance in implementing the new organizational solutions and advisory services in the realisation of research projects including technical, technological or organizational undertakings leading to the creation of the prototype. Companies were optimistic as regards the demand for pro-innovation services in 2010 compared with 2009 (42% of respondents predicted that this demand will increase).

### **Hanna KRUK**

Dr Hanna Kruk, Zakład Nauk Ekonomicznych i Społecznych, Wydział Przedsiębiorczości i Towaroznawstwa, Akademia Morska w Gdyni.

### **ZRÓWNOWAŻONE PRZEDSIĘBIORSTWO – UJĘCIE TEORETYCZNE**

Współcześnie coraz częściej mówi się o konieczności respektowania praw przyrody w projektowaniu rozwoju ekonomicznego oraz o konieczności uwzględniania założeń koncepcji rozwoju trwałego i zrównoważonego w działalności gospodarczej. Celem artykułu jest próba przeniesienia założeń tej koncepcji na poziom mikroekonomiczny (przedsiębiorstw) oraz zdefiniowanie pojęcia „zrównoważone przedsiębiorstwo”.

### **SUSTAINABLE BUSINESS – THEORETICAL APPROACH**

Nowadays, the idea of respecting nature and its resources, together with rules of the sustainable development are often implemented in economic activity. The aim of the article is an attempt to transfer principles of the sustainable development into microeconomic level (business) and to define the idea: sustainable business.

### **Krzysztof KUD**

Dr inż. Krzysztof Kud, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

### **ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM NA TERENACH ŁĘGOWYCH JAKO ELEMENT OGRANICZANIA STRAT POWODZIOWYCH**

Problem powodzi powraca co kilka lat i staje się powodem ludzkich tragedii, strat materialnych, wywołując ożywioną dyskusję. Działania przeciwpowodziowe, polegające na budowie tam oraz obwałowywaniu rzek, nie dają należytego poziomu zabezpieczenia. W pracy podjęto próbę innego niż dotychczasowe spojrzenia na tematykę zagospodarowania terenów zalewowych. Zaprezentowano część wyników badań prowadzonych na terenach łęgowych, dotyczących oddziaływania procesu aluwialnego. Podstawą zabezpieczeń przeciwpowodziowych powinno być właściwe planowanie i zagospodarowanie dolin rzecznych, gdyż sprzyja ono zwiększeniu retencji w całej zlewni, a przez to spowalnia spływ wód i zmniejsza gwałtowny charakter wezbrań.

**Słowa kluczowe:** działania przeciwpowodziowe, tereny łęgowe, gleby aluwialne, świeże namuły

### **THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT ON RIVERSIDE TERRAINS AS THE ELEMENT OF LIMITING FLOOD LOSSES**

The flood problem appears in several years intervals and is a reason for human tragedies as well as causes the vivid discussion. The flood prevention efforts consist of dams and flood banks building and do not guaranty appropriate level of prevention. In this work it was presented a new look at the problematic of floodlands reclamation. There was introduced some part of results after researches realized on the wetlands in relation to the alluvial process.

The basis for flood prevention efforts should be understood as appropriate planning and reclamation in river valleys because these activities support the increase in retention in the whole river basin and thanks to this slows down the water run-off and decreases the sudden character of flood increase.



**Krzysztof KUD**

Dr inż. Krzysztof Kud, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

**Piotr KOZIARZ**

Mgr inż. Piotr Koziarz, Zakład Mięсны „Smak-Górno” sp. z o.o.

**SYSTEM INFORMACYJNY JAKO ELEMENT ZABEZPIECZEŃ PRZECIWPOWODZIOWYCH**

Skuteczne i szybkie informowanie o zagrożeniu powodzią jest jednym z ważniejszych elementów ograniczenia strat powodziowych. Wczesne poinformowanie społeczności lokalnych o zbliżającym się zagrożeniu daje możliwość odpowiedniej reakcji zarówno służb, jak i mieszkańców zagrożonych obszarów. Badania przeprowadzone w dolinie Sanu wykazały, że gminy informują mieszkańców o zbliżającym się zagrożeniu na różnorodne sposoby, z których najczęstszym jest powiadamianie sołtysów.

**Słowa kluczowe:** społeczeństwo informacyjne, działania przeciwpowodziowe, tereny łęgowe

**INFORMATION SYSTEM AS ONE OF FLOOD CONTROL'S ELEMENT**

The way of information's transmitting about the threat the flood was the object of investigations. At the San Valley communes the information about flood was conveyed of bulletin-boards with using the police's and fire guard's hooters. When we want to protect terrains from flood, we have to exclude flood-lands from building.

**Jerzy ŁUNARSKI**

Prof. dr hab. inż. Jerzy Łunarski, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

**O MOŻLIWOŚCIACH STANDARYZACJI ZARZĄDZANIA TECHNOLOGIĄ**

W pracy przedstawiono znaczenie technologii w realizacji przedsięwzięć rozwojowych oraz działalności gospodarczej przedsiębiorstw. Omówiono znaczenie normalizacji i standaryzacji w procesach doskonalenia technologii i organizacji. Wskazano typowe etapy rozwoju technologii oraz możliwości wspomaganie tego rozwoju za pomocą różnorodnych norm i standardów. Wskazano na pozytywny wpływ standardów i normalizacji na stymulowanie kreatywności personelu oraz wspomaganie procesów zarządzania technologią.

**ABOUT POSSIBILITIES OF STANDARDIZATION IN TECHNOLOGY MANAGEMENT**

In the work a significance of technology in innovational and investment projects realization, and in enterprises economic activities is presented. Meaning of normalization and standardization in technology and organization improvement processes are discussed. Typical stages of technology development and possibilities of using in this process various standards are indicated. An positive influence of standards and normalization on employees creativity stimulation and technology management processes are shown.

**Tymoteusz MAZURKIEWICZ**

Mgr inż. Tymoteusz Mazurkiewicz, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

**EKOINNOWACJE DLA GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ PODKARPACIA W ZAŁOŻENIACH STRATEGICZNYCH ROZWOJU REGIONALNEGO**

Dokonano oceny badań nad wyłonieniem technologii przyczyniających się do rozwoju województwa podkarpackiego na przykładzie branży technologii produkcji rolniczej i przetwórstwa w oparciu o *Raport końcowy z badań foresight „Priorytetowe technologie dla zrównoważonego rozwoju województwa podkarpackiego”*, zgodnie z ideą regionalnej strategii innowacji.

**Słowa kluczowe:** ekoinnowacje, rozwój endogeniczny, strategia zrównoważonego rozwoju, gospodarka żywnościowa

**ECOINNOVATIONS FOR THE FOOD ECONOMY OF PODKARPACIE PROVINCE IN THE STRATEGIC GUIDELINES OF THE REGIONAL DEVELOPMENT**

Evaluation research on the emergence of technologies contributing to the development of the Podkarpackie example, agricultural production technology industry and processing based on the Final Report of the Foresight Research - priority technologies for sustainable development of the Podkarpackie Province, in accordance with the idea of the Regional Innovation Strategy.

**Urszula MOTOWIDLAK**

Dr Urszula Motowidlak, Zakład Logistyki, Wydział Zarządzania, Uniwersytet Łódzki

### **POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ŁAŃCUCHA DOSTAW ŻYWNOŚCI W PERSPEKTYWIE ŚREDNIO- I DŁUGOTERMINOWEJ**

Celem opracowania było zaprezentowanie problematyki dotyczącej sprawności funkcjonowania łańcucha żywnościowego w kontekście efektywnego zaspokojenia potrzeb konsumentów. Przeprowadzona analiza pozwoliła na zdefiniowanie głównych działań na poziomie taktycznym oraz strategicznym zmierzających do poprawy konkurencyjności europejskiego łańcucha dostaw żywności.

### **THE IMPROVEMENT IN EFFICIENCY OF FOOD DELIVERY CHAIN IN MIDDLE- AND LONG-TERM PERSPECTIVE**

The target of this article is to present questions concerning efficiency of food delivery chain in relation to efficiently satisfaction of customers' needs. The made analysis let define the main tasks on tactical and strategic levels and the realization of those tasks leads to improvement in competitiveness of European food delivery chain

**Tomasz NOREK**

Dr Tomasz Norek, Katedra Efektywności Innowacji, Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług, Uniwersytet Szczeciński.

### **BENCHMARKING INNOWACYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW W REGIONIE ZACHODNIOPOMORSKIM**

W artykule zaprezentowano platformę audytową oraz uzyskane za jej pomocą wyniki badań innowacyjności przedsiębiorstw regionu zachodniopomorskiego. Platforma audytowa jest narzędziem badawczym stworzonym przez pracowników Katedry Efektywności Innowacji Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego. W artykule wykorzystano wybrane wyniki badań empirycznych przeprowadzonych przez Katedrę Efektywności Innowacji w okresie od stycznia do maja 2010 r.

### **THE AUDIT PLATFORM AS AN EXAMPLE OF BENCHMARKING OF ENTERPRISES INNOVATION IN WEST POMERANIA REGION**

The aim of this paper is to present a platform sidelines as a research tool enabling the analysis and evaluation of innovative companies in the Western Pomerania region. The text will be presented the results of a study carried out by means of the described platform. Audit Platform is a research tool created by the staff of the Department of Management and Economics of Services University of Szczecin. The article uses the results of empirical research conducted by the Department of Innovation Effectiveness.

**Małgorzata OKRĘGLICKA**

Dr Małgorzata Okręglika, Katedra Inwestycji, Rachunkowości i Mikroekonomii, Wydział Zarządzania, Politechnika Częstochowska.

### **ZARZĄDZANIE NALEŻNOŚCIAMI W PRZEDSIĘBIORSTWACH W DOBIE KRYZYSU**

W czasie recesji gospodarczej wiele przedsiębiorstw ma problemy z utrzymaniem płynności finansowej. Jednym ze sposobów utrzymania płynności jest efektywne zarządzanie należnościami. Chodzi tu zarówno o politykę kredytowania odbiorców, jak i o politykę dyskontową. W Polsce wiele małych firm nie posiada standardów i procedur zarządzania należnościami. Analiza tego tematu została dokonana na podstawie badań ankietowych, przeprowadzonych na grupie małych przedsiębiorstw w 2010 r.

**Słowa kluczowe:** zarządzanie należnościami, recesja, małe przedsiębiorstwa.

### **RECEIVABLES MANAGEMENT IN ENTERPRISES IN THE PERIOD OF RECESSION**

There are many enterprises with problems of the financial liquidity in the period of recession. One of the way of keeping the liquidity is the effective receivables management. This is also about the collection credit policy as well as discount policy. Many small enterprises in Poland do not have any standards or procedures in receivables management. This subject analysis is based on the questionnaire researches in the group of small enterprises in 2010.

## **Teresa PIECUCH**

Dr Teresa Piecuch, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

### **STRES W DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORCY**

Stres to nieodłączny element życia każdego człowieka. Towarzyszy mu zarówno w życiu prywatnym, jak i w pracy zawodowej. Jego negatywnymi konsekwencjami są częste absencje w pracy, brak motywacji do działania, niechęć do realizowanych zadań, niska efektywność itp. Bardzo rzadko postrzega się stres jako zjawisko pozytywne, wzmacniające motywację do działania, jako ożywczy element procesów gospodarowania. Częściej utożsamia się go z lękiem, frustracją, niepokojem, strachem, negatywnymi emocjami. Stres towarzyszy także działalności przedsiębiorców. Związany jest z odpowiedzialnością nie tylko za własne losy, ale także za rodzinę czy zatrudnionych w firmie pracowników.

**Słowa kluczowe:** przedsiębiorczość, przedsiębiorca, stres, sytuacje stresowe, stresory, przeciwdziałanie stresowi.

### **STRESS IN ENTREPRENEUR'S ACTIVITY**

Stress is an inseparable element of every man's life. It can be perceived negatively but it also has a positive aspects. The article concerns the stress in entrepreneur's activity. It's based upon the author's own studies conducted among 285 entrepreneurs from the Podkarpackie province.

## **Magdalena RĘKAS**

Dr Magdalena Rękas, Katedra Mikroekonomii, Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Jeleniej Górze, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu.

### **PROGRAMY PRACA-ŻYCIE JAKO PRÓBA STWORZENIA WARUNKÓW DO GODZENIA PRACY ZAWODOWEJ Z ŻYCIEM RODZINNYM W PRZEDSIĘBIORSTWACH W POLSCE**

Obowiązki rodzinne stają się często balastem w życiu zawodowym, szczególnie kobiet, zaś intensywny rozwój kariery zawodowej wyraźnie koliduje z życiem prywatnym i obowiązkami wynikającymi z posiadania rodziny. Kobieta-rodzic jest często mniej cenionym pracownikiem, bowiem pracodawca nie może liczyć na ciągłość jej pracy i wysokie zaangażowanie w firmie. W obecnej sytuacji zbyt mała waga przywiązywana jest do pomagania pracownikom, w tym szczególnie kobietom, w godzeniu życia zawodowego z rodzinnym, co wynika przede wszystkim z uznania takich działań za nierokujące powodzenia. Wobec tego problemu przedstawione zostaną cele, zasady, korzyści oraz bariery wdrażania programów Praca-Życie w Polsce oraz zaprezentowane zostaną wyniki badań przeprowadzone w ramach projektu „Elastyczny Pracownik – Partnerska Rodzina” w 2008 r. diagnozujące poziom i strukturę instrumentów wykorzystywanych w przedsiębiorstwach w Polsce.

**Słowa kluczowe:** programy praca-życie, elastyczna organizacja pracy, elastyczne zatrudnienie.

### **THE WORK/LIFE PROGRAMS AS AN ATTEMPT TO CREATE CONDITIONS FOR COMBINING OCCUPATIONAL WORK WITH FAMILY LIFE IN ENTERPRISES OF POLAND**

The family duties are treated very often as some burden in the work life, especially by women; however the intensive development in the occupational career is visibly colliding with private life and duties which results from the commitment to own family. The woman-parent is often assessed as a less worth employee, since the employer assumes that he can't achieve a high engagement and her work persistence in company. In the present situation there is not enough attention attributed to the support for employees, including especially women, to create a balance between the work and family life what results mainly from assessing such activities as not successful. In reference to this problem there were presented aims, principles, benefits and barriers which occurred during implementation of the work/life programs in Poland as well as research results of the project "Flexible Employee – Family in Partnership". The outcomes from the year 2008 presented the diagnosis of the level and structure among instruments used in enterprises of Poland.

**Key words:** work/life programs, flexible work management, flexible employment.

## **Dorota ROGOWSKA**

Mgr Dorota Rogowska, Katedra Informatyki Gospodarczej i Logistyki, Wydział Zarządzania, Politechnika Białostocka.

### **PRZEGLĄD POLSKICH PROJEKTÓW FORESIGHT W OBSZARZE ICT**

W artykule zaprezentowano charakterystykę technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT), a także ich znaczenie dla kreowania zmian gospodarczych i społecznych. Dokonano także przeglądu polskich projektów foresightu, obejmujących zakresem swych analiz obszar ICT. Zidentyfikowano również kierunki rozwoju tych technologii, które powstały w wyniku przeprowadzonych projektów.

### **REVIEW OF THE POLISH FORESIGHT PROJECTS CONCERNING ICT**

This article presents description of Information and Communication Technologies and their influence on creating economic and social changes. There were also made the review of the Polish foresight projects include within its scope ICT. Author identified trends of ICT using results of these projects.

### **Adam RYBKA**

Dr hab. inż. arch. Adam Rybka, prof. PRz, Zakład Urbanistyki i Architektury, Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Politechnika Rzeszowska.

### **Beata WALICKA-GÓRAL**

Mgr inż. arch. Beata Walicka-Góral, Zakład Urbanistyki i Architektury, Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Politechnika Rzeszowska.

### **METODA OCENY CYKLU ŻYCIA OBIEKTU LUB PRODUKTU (LCA)**

Artykuł omawia technikę zarządzania środowiskowego zwaną oceną cyklu życia (LCA), która jest jedną z metod kompleksowej oceny wpływu inwestycji na środowisko. Metoda ta służy do oceny zagrożeń środowiskowych oraz ich klasyfikacji. Sprzyja poszukiwaniu rozwiązań technologicznych mających na uwadze zachowanie optymalnej jakości środowiska. Technika LCA uwzględnia wszystkie cechy lub strefy środowiska naturalnego, zdrowia ludzi oraz zasobów. Dzięki kompleksowemu rozważaniu wszystkich cech i aspektów w jednym badaniu można rozpoznać i ocenić możliwe rozwiązania kompromisowe. Technika LCA służy do badania potencjalnych wpływów produktu, procesu wytwórczego czy systemu na środowisko naturalne w całym okresie życia. LCA ułatwia wybór nowych proekologicznych rozwiązań we wszystkich obszarach działalności gospodarczej.

**Słowa kluczowe:** LCA, środowisko, ekologia

### **THE METHOD OF STRUCTURE OR PRODUCT LIFE CYCLE ASSESSMENT (LCA)**

The article discusses the environmental management technique called Life Cycle Assessment (LCA), which is one of methods enabling for complex assessment of an investment environmental impact. The method is applied for environmental hazard assessment and its classification. It supports research for technological solutions which consider maintenance of the environment optimal quality. LCA technique takes into consideration all features and zones of the natural environment, human health and resources. It is possible to recognize and assess all potential compromise solutions within one study due to complex analysis of all features and aspects. LCA technique is aimed to research possible impact of a product, a manufacturing process or a system on the natural environment, during the whole life cycle. LCA shall facilitate selection of new, pro-ecological solutions in all areas of business activity.

### **Anna SACIO-SZYMAŃSKA**

Mgr Anna Sacio-Szymańska, Zespół Strategii Innowacyjnych, Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy w Radomiu.

### **Beata POTERAŁSKA**

Dr Beata Poterałska, Zespół Strategii Innowacyjnych, Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy w Radomiu

### **Adam MAZURKIEWICZ**

Prof. dr hab. inż. Adam Mazurkiewicz, Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy w Radomiu

### **ZASTOSOWANIE METODY ROADMAPPINGU TECHNOLOGICZNEGO W PROJEKTACH FORESIGHT**

W artykule dokonano analizy metody roadmappingu technologicznego. Przytoczono podstawowe definicje charakteryzujące proces roadmappingu, zidentyfikowano metody stosowane na poszczególnych etapach roadmappingu oraz przedstawiono autorską metodykę roadmappingu zastosowaną w projekcie foresightu technologicznego pn. „Zaawansowane technologie przemysłowe i ekologiczne dla zrównoważonego rozwoju kraju”, realizowanym w ramach programu operacyjnego „Innowacyjna gospodarka”.

### **THE USE OF TECHNOLOGY ROADMAPPING IN FORESIGHT PROJECTS**

The article describes the method of technology roadmapping. It quotes basic definitions that characterise the process of technology roadmapping and identifies methods used in the subsequent stages of the process. It presents an exemplary, author's roadmapping methodology implemented in “Advanced industrial and ecological technologies for sustainable development of Poland” technology foresight project, which is being realised by the authors of the article within the Innovative Economy Operational Programme.

### **Anna SIKORA**

Dr inż. Anna Sikora, Zakład Urbanistyki i Architektury, Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Politechnika Rzeszowska.

### **PROBLEMY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIAST I REGIONÓW W KONTEKŚCIE UWARUNKOWAŃ PRAWNYCH PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO**

Problematyka możliwości rozwoju miast i regionów w kontekście założeń planowania zagospodarowania przestrzennego jest bardzo szeroka i wielopłaszczyznowa. Możliwości rozwoju regionów obejmują m.in. tworzenie obszarów metropolitalnych, specjalnych stref ekonomicznych i przestrzennych klastrów innowacyjności. Inną grupę zagadnień stanowi problematyka rozwoju miast. Możliwości i problemy rozwoju miast analizowane są w kontekście uwarunkowań lokalnych, w perspektywie lokalnej, najbardziej praktycznej dla inwestora lub przeciętnego mieszkańca miasta.

**Słowa kluczowe:** planowanie przestrzenne, gospodarka przestrzenne, miasto, region

## **PROBLEMS AND POSSIBILITIES OF CITIES AND REGIONS DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF LEGAL CONDITIONS OF LAND USE PLANNING**

The issue of the possibility of urban and regional development objectives in the context of land-use planning is very broad and multi-dimensional. The growth potential of regions is i.a. creation of metropolitan areas, special economic zones, spatial clustering of innovation. Another group of problems are problems of urban development. Possibilities and problems of urban development are analyzed in the context of local conditions, in respect of the local perspective, the most practical for the investor or the average inhabitant of the city.

**Keywords:** planning, management planning, city, region,

**Ewa SMAGA**

Mgr inż. Ewa Smaga, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.

## **DOTACJE UNIJNE SZANSĄ ROZWOJU LUBELSKICH MIKROPRZEDSIĘBIORSTW**

Małe i średnie przedsiębiorstwa, w tym mikroprzedsiębiorstwa ze swoją mobilnością gospodarczo-rynkową, znajomością warunków lokalnych i indywidualnością dostosowań do zmieniających się potrzeb, są najtańszą formą budowania nowych miejsc pracy. W warunkach polskiej gospodarki, gdzie panuje wysokie bezrobocie, jest to nieoceniony kierunek rozwoju, który akceptują wszystkie opcje polityczne i orientacje gospodarcze. W gospodarce rynkowej sukces lub porażka przedsiębiorstwa są w dużej mierze uzależnione od właściwego doboru źródeł finansowania. Bardzo atrakcyjnym rodzajem finansowania mikroprzedsiębiorstw są wszelkiego rodzaju bezzwrotne dofinansowania pozyskane ze środków Unii Europejskiej. Pula środków do wykorzystania w nowym okresie programowania na lata 2007–2013 jest średnio 10 razy większa niż w poprzednim, wyznaczonym na lata 2004–2006.

**Słowa kluczowe:** mikroprzedsiębiorstwa, dotacje unijne, regionalny program operacyjny, ZPORR

## **EUROPEAN UNION FUNDS AS A CHANCE OF LUBLIN REGION MICROENTERPRISES DEVELOPMENT**

Small and medium firms, including microenterprises with their own economic mobility, market flexibility and domestic conditions knowledge are the cheapest way of creating new work places. Regarding high level of unemployment in Polish economy, microenterprises are invaluable progress direction. Past years of Polish economy transformation formed extraordinarily atmosphere for small and medium enterprises growth. It is a constant tendency, which government exposes as a long-term spread strategy. During the transformation, microenterprises was often the only solution for people, who were losing their jobs on a mass scale. Financing economic activity in group of Polish microenterprises is based on their own funds mostly (over 90%), but in fast changing environment, also the microenterprises' strategy is changeable according to their initial capital needs. There is a wide possibility of financing Polish microenterprises and UE funds are just one of them.

**Jolanta STEC-RUSIECKA**

Mgr Jolanta Stec-Rusiecka, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska

## **WPŁYW SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU NA ROZWÓJ INNOWACJI**

Pojęcie odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw zdobywa w ostatnich latach coraz większą popularność. Wymogi konkurencyjności na rynku oraz wzrost świadomości społecznej spowodowały, że przedsiębiorstwa zaczęły publikować szczegółowe raporty społeczne, w których opisują efekty swojej działalności oraz wprowadzają w swych strukturach powstające w tym zakresie standardy. Również pogłębiająca się degradacja środowiska naturalnego spowodowała, że coraz więcej osób zainteresowanych jest problematyką ekologiczną. Badanie oczekiwań świadomego konsumenta i wymagającego pracownika umożliwia firmie wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań.

**Słowa kluczowe:** społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw, odpowiedzialność ekologiczna, innowacje

## **IMPACT THE CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY ON DEVELOPMENT OF INNOVATIONS**

The national of the Corporate Social Responsibility gains over the recent years the more and more greater popularity. Requirements of the competitiveness on the market and the level of the social consciousness caused that enterprises had begun to publish detailed social reports in which describe effects of their own activity – especially new standards in their own structures. Also deepening deterioration of the environment caused that more and more people are interested in ecological problems.

## **Jacek STROJNY**

Dr Jacek Strojny, Katedra Ekonomii, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

### **SPOŁECZNE, GOSPODARCZE I EKOLOGICZNE UWARUNKOWANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI LOKALNEJ NA PRZYKŁADZIE WYBRANYCH PODKARPACKICH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**

Artykuł przedstawia analizę wybranych czynników warunkujących przedsiębiorczość lokalną. Pogrupowano je w trzy podstawowe wymiary: determinanty społeczne, gospodarcze i ekologiczne. Przygotowano propozycje mierników zarówno przedsiębiorczości, jak i poszczególnych czynników, które na nią wpływają. Następnie scharakteryzowano trendy charakteryzujące te mierniki na przestrzeni 10 lat (od 1999 do 2008 r.) w wybranych jednostkach samorządu terytorialnego (JST) w województwie podkarpackim. Dokonano także weryfikacji związku między wskazanymi czynnikami a poziomem przedsiębiorczości z wykorzystaniem współczynników korelacji. Na bazie przeprowadzonej analizy podjęto próbę określenia kierunków polityki lokalnej w zakresie kreowania przedsiębiorczości.

**Słowa kluczowe:** przedsiębiorczość, determinanty przedsiębiorczości, rozwój lokalny, gmina, Podkarpacie

### **SOCIOLOGICAL, ECONOMICAL AND ECOLOGICAL ELEMENTS OF LOCAL ENTREPRENEURSHIP IN EXAMPLE OF CHOSEN COMMUNITIES IN PODKARPACIE REGION**

The article presents how to measure indicators of communities potential. There are grouped in four areas, which characterize local society, economy, human influence on natural environment and especially – the local entrepreneurship. In the first part of article, the author describes the changes of indicators worth in three communities: Łańcut, Głogów Małopolski and Trzebownisko. He tries to evaluate the rate and trends in each of used indicators. In the second part there is presented how three elements (social, economical and ecological) of local environment influence on entrepreneurship development.

## **Janusz STROJNY**

Dr inż. Janusz Strojny, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

### **ANALIZA SWOT JAKO ISTOTNY ELEMENT STRATEGII WPŁYWAJĄCY NA KIERUNKI ROZWOJU GOSPODARCZEGO REGIONU PODKARPACIA**

Zasadniczą inspiracją autora do napisania artykułu były informacje uzyskane z gmin obszaru Podkarpacia. Zwrócono uwagę na różnice występujące między wynikami aktualnej analizy SWOT a zdiagnozowanymi oczekiwaniami. Pokazały one pominięte obszary wpływające na przyspieszenie rozwoju gospodarczego regionu. W artykule zaproponowano rozwiązania w analizie SWOT, które mogą istotnie przyspieszyć rozwój gospodarczy Podkarpacia, wraz z ich hierarchizacją.

### **SWOT ANALYSIS AS IMPORTANT ELEMENT IN THE STRATEGY WITH THE INFLUENCE ON DIRECTIONS OF ECONOMIC DEVELOPMENT IN PODKARPACIE REGION**

The main reason for creation of this paper was given by empathic information gained from communities which are leaving on the Podkarpacie area. The attention was directed to differences which are visible between actual SWOT analysis and diagnosed expectations. The research allowed identify the areas which were omitted and which influence on the faster economic development in region.

## **Paweł WALAWENDER**

Dr Paweł Walawender, Zakład Wielkich Struktur Społecznych, Instytut Socjologii, Uniwersytet Rzeszowski.

## **Dariusz WYRWA**

Dr inż. Dariusz Wyrwa, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

### **WPŁYW KRYZYSU NA DECYZJE KADROWE W PRZEDSIĘBIORSTWACH WOJEWÓDZTWA PODKARPACIEGO**

Światowy kryzys finansowy i gospodarczy w znacznym stopniu wpływa na zmianę uwarunkowań funkcjonowania przedsiębiorstw. Występuje wiele wątpliwości co do tego, czy trudności w większym stopniu są efektem kryzysu, czy też informacji podawanych przez media i ich interpretacji, z pewnością jednak wiele firm odczuwa boleśnie spadek popytu oraz ma trudności z radzeniem sobie w warunkach podwyższonego ryzyka czy wręcz niepewności. Przedsiębiorstwa starają się znaleźć rozwiązanie pozwalające przede wszystkim na obniżenie kosztów prowadzonej działalności. W artykule przedstawiono opinie społeczeństwa i przedsiębiorców o kryzysie, wskazano również podstawowe sposoby radzenia sobie z nim oraz skutki podejmowanych decyzji dla podkarpackiego rynku pracy.

**Słowa kluczowe:** kryzys, koszty pracy, zarządzanie

## **IMPACT OF THE CRISIS ON HUMAN RESOURCES DECISIONS IN COMPANIES OF PODKARPACKIE PROVINCE.**

World's financial and economical crisis highly influences the changes in the functioning of various companies. There are many doubts in determination if the occurring difficulties are result of the crisis itself, or are they result of interpretations of mass media information, one thing is known for sure that many companies hurt from decrease of the demand and have troubles functioning in the high risk and uncertain environment. Many companies are trying to find some solutions leading to savings in business operations' costs. The article contains societies and various companies' opinions about the crisis; it also contains the basic solutions for it and identifies the outcome of already made decisions in regards to the Podkarpacie's job market.

**Agata WARMIŃSKA**

Mgr inż. Agata Warmińska, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

## **PERSPEKTYWICZNE KLASTRY ŻYWNOŚCIOWE JAKO WYRAZ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W GOSPODARCE ŻYWNOŚCIOWEJ PODKARPACIA**

W artykule przedstawiono perspektywy powstania i rozwoju klastrów żywnościowych, w tym klastrów ekologicznych, przy wykorzystaniu naturalnego potencjału regionu podkarpackiego.

**Słowa kluczowe:** klastry, klastry żywnościowe, globalizacja

## **PROSPECTIVE CLUSTERS OF FOOD AS AN EXPRESSION OF ENTREPRENEURSHIP IN THE FOOD ECONOMY PODKARPACKIE**

The article presents the perspective of the emergence and development of clusters of food, including organic clusters, using the natural potential of the Podkarpacie region.

**Anetta WAŚNIEWSKA**

dr Anetta Waśniewska, Akademia Morska w Gdyni, Wydział Przedsiębiorczości i Zarządzania, Zakład Nauk Ekonomicznych i Społecznych

## **ELBLĄSKI PARK TECHNOLOGICZNY MOŻLIWOŚCIĄ ROZWOJU GOSPODARCZEGO MIASTA ELBLĄGA**

Budowa Elbląskiego Parku Technologicznego ma przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego miasta Elbląga i jego okolic. Park technologiczny i wybudowane na jego obszarze centrum logistyczne ma podnieść konkurencyjność i zachęcać inwestorów do rozpoczęcia działalności na tym obszarze. Cechą charakterystyczną tego obszaru jest niski stopień uprzemysłowienia, wysoka stopa bezrobocia i niska chłonność rynku.

Celem referatu jest pokazanie możliwości, jakie może przynieść wybudowanie Elbląskiego Parku Technologicznego i zlokalizowanie na jego obszarze Centrum Logistyczne.

**Słowa kluczowe:** centrum logistyczne, park technologiczny

## **THE TECHNOLOGICAL PARK IN ELBLĄG AS THE OPPORTUNITY OF THE ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE TOWN**

The purpose of building the technological park in Elbląg is to trigger the socio-economic development of the town and its region. Since Elbląg and its region are marked by low level of industry and high level of unemployment, the logistic centre built on the premises of the park is to make the town more competitive and to encourage the investors to start business activity in Elbląg and its region.

The aim of this report is to present the potential of the the technological park as well as the logistic centre built in Elbląg.

**Sylwia WIŚNIEWSKA**

Mgr Sylwia Wiśniewska, Zakład Statystyki i Ekonometrii, Instytut Ekonomii i Administracji, Wydział Zarządzania i Administracji, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach.

## **STAN ROZWOJU OŚRODKÓW INNOWACJI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W POLSCE**

Celem artykułu jest próba identyfikacji stanu rozwoju ośrodków innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Opracowanie składa się z trzech części. W pierwszej zaprezentowano problemy związane z pojęciem ośrodków innowacji i przedsiębiorczości oraz ich dynamikę rozwoju w Polsce w latach 1990–2009. Część druga przedstawia ośrodki w układzie rodzajowym w 2009 r. Na zakończenie określono poziom nasycenia polskich regionów tymi podmiotami w 2009 r.

**Słowa kluczowe:** ośrodki innowacji i przedsiębiorczości, innowacyjność, region.

## **THE STATE OF DEVELOPMENT OF THE INNOVATION AND BUSINESS CENTERS IN POLAND**

The purpose of this article is to present the state of development of the Innovation and Business Centres in Poland. The paper is divided in three parts. In the first part of the article author describes problems referring to the concept of the Innovation and Business Centres and their dynamics of development in 1990-2009. The second part concentrates on the centres in generic arrangement in 2009. Finally, the paper contains analysis of the Innovation and Business Centres in spatial arrangement in 2009.

### **Kamil WIŚNIEWSKI**

Mgr Kamil Wiśniewski, Zakład Filozofii Biznesu, Instytut Zarządzania, Wydział Zarządzania i Administracji, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach.

## **WSPOMAGANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI AKADEMICKIEJ PRZEZ PREINKUBATORY**

Celem artykułu jest próba wskazania form wspomagania przedsiębiorczości akademickiej przez akademickie inkubatory przedsiębiorczości (preinkubatory) na przykładzie Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości (AIP) działającego przy Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym Jana Kochanowskiego w Kielcach. Artykuł rozpoczęto od zdefiniowania pojęcia przedsiębiorczości akademickiej i przedstawienia jej uregulowań prawnych. Następnie dokonano charakterystyki działających w Polsce akademickich inkubatorów przedsiębiorczości. W końcowej części pracy omówiono kielecki AIP, ze szczególnym uwzględnieniem działań, które podejmuje na rzecz rozwoju przedsiębiorczości akademickiej.

**Słowa kluczowe:** przedsiębiorczość akademicka, preinkubator

## **THE SUPPORT OF ACADEMIC ENTREPRENEURSHIP THROUGH PREINCUBATORS**

The purpose of this article is to present forms of the support of academic entrepreneurship on basis of preincubator acting at the Jan Kochanowski University of Humanities and Natural Sciences example. The paper is divided in three parts. In the first part of the article author describes problems referring to the concept of academic entrepreneurship. The second part concentrates on the preincubators functioning in Poland. Finally, the paper contains analysis of forms of activity AIP from Kielce.

### **Marian WOŹNIAK**

Dr inż. Marian Woźniak, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

## **UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI AGROTURYSTYCZNEJ NA PRZYKŁADZIE WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

Agroturystyka zajęła trwałe miejsce w wielofunkcyjnym rozwoju terenów wiejskich. Jest ona jedną z form rozwoju przedsiębiorczości na Podkarpaciu, które zdobywają coraz większe uznanie wśród turystów. Stanowi dodatkowe źródło dochodów wielu gospodarstw rolniczych i przyczynia się do utrzymania wszelkich wartości związanych ze wsią, jej stylem życia i tradycjami. Celem artykułu jest przedstawienie agroturystyki jako formy przedsiębiorczości na terenach wiejskich w województwie podkarpackim.

**Słowa klucze:** agroturystyka, przedsiębiorczość, rozwój, walory przyrodnicze

## **PRECONDITIONS IN DEVELOPMENT OF AGROTOURISM ENTERPREUSHIP OF THE EXAMPLE OF PODKARPACIE PROVINCE**

Agrotourism has occupied a permanent place in versatile evolution of a countryside. It is one of forms of development of enterprise in Podkarpacie, which earns the greatest recognition among tourists. This is an additional source of revenues for many agricultural farm and contributes to keep any values related with village, style of life and traditions. The presentation of agrotourism is the purpose of work as a form of enterprise of country areas in the Podkarpacie Province.

**Key words:** agrotourism, entrepreneurship, development, natural values



**Bożydar ZIÓLKOWSKI**

Dr inż. Bożydar Ziółkowski, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

### **ENERGETYKA WIATROWA W KONTEKŚCIE REGIONALNEJ STRATEGII INNOWACJI – NOWY MODEL EKOINNOWACJI**

Rozwój sektora dużych turbin wiatrowych decyduje o wiodącym udziale energetyki wiatrowej w strukturze wykorzystania zasobów niewyczerpywalnych. Światowe doświadczenia wskazują na istnienie dodatnich i ujemnych stron stosowania dużych, przemysłowych elektrowni wiatrowych. W celu zapobiegania wielu konfliktom ekologicznym, jakie wynikają z tradycyjnego modelu przemysłowych farm wiatrowych, w niniejszym artykule przedstawiono nowy model energetyki pozyskania mocy wiatru. Nowy model ekoinnowacji oparty jest o wykorzystanie mikroturbin. Został on umiejscowiony w kontekście regionalnej strategii innowacji dla województwa podkarpackiego wraz z przyszłościowymi rekomendacjami strategicznego wsparcia.

**Słowa kluczowe:** regionalna strategia innowacji (RSI), energetyka wiatrowa, ekoinnowacje, model biznesowy, model ekoinnowacji, mikroturbiny

### **WIND ENERGY INDUSTRY IN THE CONTEXT OF REGIONAL INNOVATION STRATEGY – A NEW MODEL FOR ECOINNOVATION**

Development of huge wind turbines determines the leading position of the wind energy industry in the structure of renewable resources use. The world experiences show that there are existing positive and negative sides in application of big, industrial wind power plants. In order to prevent many ecological conflicts which result from the traditional model of industrial wind farms there was presented in this paper a new model for capturing the wind power. The new model of ecoinnovations is based on the microturbines. It was analyzed in the context of Regional Innovation Strategy for Podkarpacie Province along with the recommendations for strategic support in the future.

**Key words:** regional innovation strategy (RSI), wind energy industry, ecoinnovations, business model, ecoinnovation model, microturbines